

**Gminny Program Wspierania Rodziny
w Gminie Nowa Sarzyna
na lata 2025 – 2027**

Spis treści

Rozdział I Otoczenie prawne	3
1.1. Podstawa prawna Programu	3
Rozdział II Wsparcie rodziny jako zadanie Gminy.....	5
2.1. Rodzina jako podstawowa grupa społeczna	5
2.2. Formy wspierania rodziny oraz zasoby systemu pieczy zastępczej.....	7
Rozdział III Analiza społeczna Gminy Nowa Sarzyna	11
Rozdział IV Analiza SWOT	19
Rozdział V Adresaci Programu	22
Rozdział VI Realizatorzy Programu	22
Rozdział VII Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowa Sarzyna na lata 2025 - 2027	23
Rozdział VIII Realizacja, monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nowa Sarzyna na lata 2025 – 2027	29

Rozdział I

Otoczenie prawne

1.1. Podstawa prawna Programu

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowa Sarzyna na lata 2025 – 2027 przygotowano na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2025 poz. 49) w myśl którego do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Ponadto zgodnie z art. 179 ust. 1 podanej ustawy, w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Natomiast zgodnie z normą wyrażoną w ust. 2 art. 179 rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwala gminne programy wspierania rodziny.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ✓ Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- ✓ Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 145 z późn.zm.),
- ✓ Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.),
- ✓ Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023 r. poz. 2151 z późn.zm.),
- ✓ Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 1939 z późn.zm.),
- ✓ Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 750 z późn.zm.)
- ✓ Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 2809 z późn.zm.),
- ✓ Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 17),
- ✓ Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 46 z późn.zm.),
- ✓ Ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 1061 z późn.zm.)
- ✓ Ustawę z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 1568 z późn.zm.),

- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2023 r. poz. 1870),
- ✓ Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2024 r. poz. 1829).

Rozdział II

Wspieranie rodziny jako zadanie Gminy

2.1. Rodzina jako podstawowa grupa społeczna

Rodzina to nic innego, jak grupa osób, która jest ze sobą powiązana, najczęściej poprzez pokrewieństwo, ale również i powinowactwo czy wspólne zamieszkanie. Jest to pojęcie często badane przez psychologów, pedagogów, socjologów czy pracowników socjalnych itp. Rodzina to „najważniejsza, podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo”¹. Można zauważyć zmiany, które pojawiają się w ostatnich latach jak np. więcej kobiet podejmuje pracę, zanika autorytet starszych osób, zmienia się spojrzenie na role w rodzinie itp.

Jak zauważa B. Krzesińska - Zach „rodzina jest przede wszystkim środowiskiem wychowawczym, które tworzą zarówno oddziaływania zamierzone, jak też samorzutne, o charakterze pozytywnym, prowadzące do rozwoju dziecka. Dziecko uczestniczące w naturalnych sytuacjach życia rodzinnego, w bezpośrednich interakcjach między członkami rodziny przyswaja elementarną wiedzę o świecie, wartościach, normach moralno-społecznych, kulturze domu rodzinnego, poznaje sposoby zaspokajania wielu potrzeb, rozwijania własnych zainteresowań”².

Można wyodrębnić 3 podstawowe funkcje rodziny:

- ✓ prokreacyjną,
- ✓ wychowawczą,
- ✓ gospodarczą.³

Z. Tyszka wymienia następujące funkcje rodziny:

1. Funkcje biopsychiczne:

- a) prokreacyjna,
- b) seksualna;

2. Funkcje ekonomiczne:

- a) materialno-ekonomiczna,
- b) funkcja opiekuńczo-zabezpieczająca;

¹ Z. Tyszka, Rodzina w świecie współczesnym – jej znaczenie dla jednostki i społeczeństwa, [w:] Pedagogika Społeczna, pod red. T. Pilch, I. Leparczyk, wyd. Żak, Warszawa 1995, s. 137.

² Dziecko potrzebujące pomocy. Możliwości, kierunki, formy wsparcia w środowisku lokalnym, J. Izdebska (red.), Suwałki – Warszawa, 2003, s. 7., [w:] Pedagogika rodziny, B. Krzesińska – Zach, Trans Humana Wydawnictwo Uniwersyteckie, Białystok 2007, . 14.

³ S. Kowalski, *Socjologia wychowania w zarysie*, PWN, s. 116.

3. Funkcje społeczno-wyznaczające:

- a) funkcja stratyfikacyjna,
- b) funkcja legalizacyjno-kontrolna;

4. Funkcje socjopsychologiczne:

- a) socjalizacyjno-wychowawcza,
- b) funkcja kulturalna,
- c) funkcja religijna (dotyczy rodzin ludzi wierzących),
- d) funkcja rekreacyjno-towarzyska,
- e) funkcja emocjonalno-ekspresyjna⁴.

Rodzina ma ogromny wpływ na rozwój dziecka, gdyż jest ono w stanie przyswajać wzorce i wartości, które są modelowane przez rodziców. W danym środowisku rodzinnym tworzony jest styl życia swoich członków, a w tym można wyróżnić sposoby zachowania, reagowanie na problemy, spędzanie wolnego czasu itp. W rodzinie już młody człowiek uczy się określonego traktowania siebie a także innych, nabywa określone wartości i normy, a następnie je realizuje. Zapewnienie dziecku powyższych funkcji w rodzinie jest trudne. Wiąże się to z zadaniem określenia hierarchii wartości, dzięki którym młodzi ludzie będą mogli analizować informacje a także odnajdować się w określonych sytuacjach.

Rodzina dysfunkcyjna to taka rodzina, która nie spełnia prawidłowo swoich funkcji. Często członkowie takich rodzin nie potrafią wyrażać swoich emocji, uczuć. Dzieci uczą się negatywnych postaw od swoich rodziców. Na powstanie dysfunkcyjności w rodzinie wpływa wiele czynników. Jednym z takich czynników jest bezrobocie, występuje ono wtedy, gdy już jedno z rodziców nie pracuje. Efektem tego może być niezapewnienie funkcji ekonomicznej rodziny. Zbyt długie trwanie w bezrobociu może pociągać za sobą kolejne problemy, jak np. wyprzedawanie rzeczy z domu, aby zdobyć pieniądze na potrzebne rzeczy. Często może to też wiązać się z większymi kłótniami w rodzinie, czy też brakiem wzajemnego wsparcia. Kolejnym czynnikiem jest ubóstwo i bieda – są one bardzo poważnym zagrożeniem dla funkcjonowania rodziny. Trudna sytuacja materialna nie pozwoli rodzinie na prawidłowe wychowanie dziecka czy dzieci. Brak środków finansowych może wiązać się z brakiem zakupów podręczników szkolnych czy też odpowiedniego ubrania. „Odrzucenie i stygmatyzacja ubogich uczniów sprawiają, że są oni przekonani o swojej niskiej wartości, boją się podejmować wyzwania, nie mogą liczyć na akceptację, poparcie i pomoc kolegów. Często są też szykanowani

⁴ Z. Tyszka, Rodzina, (w:) Encyklopedia pedagogiczna, W. Pomykało (red.), Warszawa 1993, s. 698.

i wyśmiewani z powodu swojego wyglądu, niemodnych ubrań i korzystania z pomocy opieki społecznej.”⁵ Kolejnym przykładem zaburzeń jest problem alkoholowy. Gdy jeden z rodziców nadużywa alkoholu zostają zachwiane role w danej rodzinie. Często dzieci przejmują obowiązki swoich rodziców. Takie rodziny ukrywają, że akurat u nich występuje problem alkoholowy. Dziecko w rodzinie z problemem alkoholowym czuje się zagubione. Jak pisze K. Dymek – Balcerek „emocjonalna atmosfera rodziny alkoholowej jest przepełniona wstydem, żalem, złością, lękiem, poczuciem krzywdy i winy, urazy, agresji i wydaje się, że nikt nie jest w porządku.”⁶ Przemoc jest kolejną przyczyną występowania zaburzeń w rodzinie. Można wyróżnić przemoc fizyczną wyrażaną poprzez np. bicie, kopanie, duszenie. Przemoc psychiczna polega na utrzymywaniu kontroli sprawcy nad ofiarą. Są to osoby, które chcą mieć władzę nad słabszymi. Przemoc seksualna pojawia się wtedy, gdy sprawca ingeruje w ciało drugiej osoby bez jej zgody. Wymuszenie stosunku jest przestępstwem.⁷ Kolejnym problemem jest zaniedbywanie dzieci przez rodziców. Zaniedbywanie jest to „niezaspokajanie potrzeb dziecka niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju – potrzeb związanych z odżywianiem, ubiorem, schronieniem, higieną, opieką medyczną, kształceniem, jak też z psychiczną sferą dziecka”⁸.

2.2. Formy wspierania rodziny oraz zasoby systemu pieczy zastępczej

Asystent rodziny to osoba, która prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Jeden asystent otacza opieką w tym samym czasie nie więcej niż 15 rodzin, a jego praca nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której ta praca jest prowadzona.

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary:

- ✓ bezpośrednią pracę z rodzicami,
- ✓ bezpośrednią pracę z dziećmi,
- ✓ działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny,

⁵ B. Krzesińska – Żach „Pedagogika rodziny przewodnik do ćwiczeń, Wyd. Trans Humana, Białystok 2007, s. 54.

⁶ K. Dymek – Balcerek (red.), Patologie zachowań społecznych. Rzeczywistość przełomu XX i XXI, Wyd. Politechnika Radomska, Radom 2000, s. 103.

⁷ K. Dymek – Balcerek (red.), Patologie zachowań społecznych. Rzeczywistość przełomu XX i XXI, Wyd. Politechnika Radomska, Radom 2000, s. 147 – 152.

⁸ M. Szymańczak, Pojęcie „krzywdzenie dzieci”, [w:] Dziecko krzywdzone, E. Czyż, J. Szymańczak (red.), Warszawa 1995, s. 14.

- ✓ organizację własnego warsztatu pracy⁹¹⁰.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:¹¹

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2. opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
12. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
15. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
16. monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
17. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;

⁹ Za: J. A. Malinowski, Role, funkcje i zdani asystenta rodzinnego, w: A. Żukiewicz (red.) Asystent rodzinny. Nowy zawód i nowa usługa w systemie wspierania rodzin. Od opieki do wsparcia, Wyd. Impuls, Kraków 2011, s. 10.

¹¹ art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2025 poz. 49)

18. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
19. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub Grupą Diagnostyczno-Pomocową lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Rodzina zastępcza jest to rodzinna forma pieczy zastępczej zapewniająca dziecku opiekę oraz wychowanie w warunkach, które są maksymalnie zbliżone do warunków rodzinnych.

Może być ona:

- ✓ **spokrewniona** jest tworzona przez małżonków lub osoby, które są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (pradziadkowie, dziadkowie, siostra, brat);
- ✓ **niezawodowa** rodzina tworzona jest przez małżonków lub osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (krewni i powinowaci, niespokrewnieni);
- ✓ **zawodowa** rodzina tworzona jest przez małżonków lub osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Otrzymuje wynagrodzenie za sprawowaną opiekę. W rodzinie może przebywać do 3 dzieci;
- ✓ **zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego** jest to forma rodzinnej pieczy zastępczej o charakterze interwencyjnym. Jednocześnie może w rodzinie przebywać maksymalnie 6 dzieci. Czas przebywania wynosi 4 miesiące, jednakże w szczególnych przypadkach czas może zostać wydłużony do 8 miesięcy;
- ✓ **zawodowa specjalistyczna** jest to forma rodzinnej pieczy zastępczej, w której umieszczone są dzieci na podstawie ustawy o postępowaniu nieletnich, którzy wymagają szczególnej opieki ze względu na niepełnosprawność lub sytuację życiową (np. małoletnie matki z dziećmi).

Rodzinny dom dziecka jest to forma rodzinnej pieczy zastępczej, w której może przebywać jednocześnie nie więcej niż 8 dzieci. Jest tworzony przez małżonków bądź osoby, które nie pozostają w związku małżeńskim. Celem rodzinnego domu dziecka jest sprawowanie pieczy zastępczej.

Rodzina wspierająca jest rodziną, która pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, a także przy prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu oraz wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Rodzina wspierająca współpracuje z asystentem rodziny.

Rodzina pomocowa jest rodziną przejmującą opiekę nad dzieckiem, które jest umieszczone w pieczy zastępczej w przypadku: czasowego niesprawowania opieki nad nim przez rodzinę zastępczą bądź prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej – jednostka organizacyjna lub wyznaczony podmiot realizujący szereg działań i zadań z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej.

Pieczka zastępcza jest to czasowa (czasem długoterminowa) opieka oferowana dzieciom i młodzieży pozbawionym właściwej opieki rodzicielskiej. Objęcie dzieci pieczą zastępczą następuje na podstawie postanowienia sądu opiekuńczego. Sytuacje, które wymagają natychmiastowego działania w celu zabezpieczenia dziecka, decyzję o umieszczeniu dziecka mogą podjąć inne uprawnione służby bądź sami rodzice, jednakże zawsze ostateczną decyzję podejmuje sąd. Termin „piecza zastępcza” oznacza, iż nawet będąc pozbawionym opieki rodzicielskiej, dziecko nadal powinno mieć dom, który może być domem zastępczym, instytucjonalnym bądź rodzinnym i ma na celu zapewnienie dziecku stabilizacji, bezpieczeństwa i wsparcia. W Polsce standardy pieczy zastępczej określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i wydane na jej podstawie akty wykonawcze. Jak pisze A. Kwak, M. Rymśa „nowe podejście do opieki zastępczej nad dzieckiem zakłada prymat rodziny nad opieką zastępczą, prawo dziecka do wychowywania się w rodzinie naturalnej i obowiązek udzielania przez pomoc społeczną wsparcia dla rodziny w wypełnianiu zadań w stosunku do dziecka. Przyjmuje się zasadę tymczasowości opieki zastępczej, przy czym „tymczasowość” odnosi się do charakteru pobytu dziecka poza rodziną – do momentu powrotu do rodziny naturalnej. Chodzi tym samym o reintegrację dziecka z rodziną, o zapobieżenie jego częstemu przechodzeniu z jednej placówki do drugiej. (...) Jednym z bardzo ważnych szczegółowych rozwiązań jest wymóg współpracy realizatorów różnych form opieki zastępczej z rodziną biologiczną wychowanka”¹². **Placówka opiekuńczo-wychowawcza** jest instytucjonalną formą pieczy zastępczej zapewniająca całodobową opiekę oraz wychowanie dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodzicielskiej. Wyróżnia się placówki: socjalizacyjne, interwencyjne, specjalistyczno-terapeutyczne.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego jest to instytucjonalna forma pieczy zastępczej, która zapewnia całodobową opiekę i wychowanie. Może w niej przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej.

¹² Anna Kwak, Marek Rymśa, System opieki zastępczej w Polsce – ocena funkcjonowania na przykładzie procesu usamodzielniania wychowanków, Analizy i opinie, Nr 68 (12/2006) Instytut Spraw Publicznych, s. 3.

Placówka wsparcia dziennego jest to placówka, której ma na celu wzmocnienie funkcji opiekuńczych rodziny. Może być prowadzona w formie:

- ✓ **opiekuńczej** – zapewnia ona dziecku opiekę i wychowanie; pomoc w nauce; zorganizowanie czasu wolnego; zabawę, czy także zajęcia sportowe;
- ✓ **specjalistycznej** – organizuje dziecku zajęcia kompensacyjne, socjoterapeutyczne, korekcyjne, terapeutyczne, logopedyczne;
- ✓ **pracy podwórkowej** – realizując działania animacyjne oraz socjoterapeutyczne¹³.

Rozdział III

Analiza społeczna Gminy Nowa Sarzyna

Na podstawie danych uzyskanych od gminy Nowa Sarzyna dokonano analizy rodzin objętych pomocą społeczną w latach: 2021 – 2024, co przedstawiają poniższe tabele.

W latach 2021-2024 na terenie gminy odnotowano zmiany w liczbie spraw dotyczących przestępstw. W przypadku fizycznego i psychicznego znęcania się nad rodziną liczba wszczętych spraw zmniejszyła się z 29 w 2021 roku do 13 w 2024 roku, przy zmniejszającej się liczbie stwierdzonych i zakończonych spraw. W sprawach o groźbę karalną liczba wszczętych spraw w 2024 roku wzrosła do 7, chociaż liczba stwierdzonych przypadków wynosiła 0. Sprawy o uchylanie się od płacenia alimentów wykazały stabilność, z 57 sprawami wszczętymi w 2021 roku i 23 w 2024 roku. Inne przestępstwa wykazywały duże wahania, z najwyższą liczbą wszczętych spraw w 2021 i 2024 roku (157), ale z dużymi różnicami w liczbie zakończeń.

Przestępstwa wszczęte na terenie gminy	2021			2022			2023			2024		
	w	s	z	w	s	z	w	s	z	w	s	z
Fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	29	16	28	25	15	25	19	10	16	13	6	8
Groźba karalna	3	-	3	6	4	6	2	2	2	7	0	3
Rozpijanie małoletniego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0

¹³ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Uchylenie się od płacenia alimentów	57	36	56	38	21	36	31	18	28	23	10	23
Inne	157	102	156	157	100	156	140	72	129	157	57	135

Źródło: Policja Nowa Sarzyna

Poniższa tabela przedstawia liczbę zdarzeń związanych z przemocą domową. W latach 2021-2024 odnotowano spadek liczby zdarzeń związanych z przemocą domową, szczególnie interwencji, które zmniejszyły się z 256 w 2021 roku do 35 w 2024 roku. Liczba osób doznających przemocy również spadła, z 56 w 2021 roku do 37 w 2024 roku, w tym spadek dotyczył zarówno kobiet (z 51 do 25), jak i mężczyzn (z 5 do 3, z niewielkimi wzrostami w latach 2022-2023). Z kolei liczba osób stosujących przemoc domową zmniejszyła się z 31 w 2021 roku do 26 w 2024 roku, głównie wśród mężczyzn (z 30 do 25). Liczba osób pod wpływem alkoholu, stosujących przemoc, również spadła z 23 w 2021 roku do 6 w 2024 roku. W 2024 roku znacznie spadła liczba dzieci obecnych podczas interwencji, z 109 w 2021 roku do 30 w 2024 roku.

Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową	2021	2022	2023	2024
Liczba interwencji	256	181	148	35
Dotyczące przemocy domowej	256	181	148	26
Liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem), w tym:	56	54	39	37
Kobiety	51	46	29	25
Mężczyźni	5	6	8	3
Małoletni do 13 r. ż.	2	0	2	9
Nieletni w przedziale 13-18 lat	2	2	0	0
Liczba osób stosujących przemoc domową (ogółem), w tym:	31	49	34	26
Kobiety	1	3	6	1
Mężczyźni	30	46	28	25
Nieletni	0	0	0	0
Liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu (ogółem), a w tym:	23	42	21	6
Kobiety	0	1	1	0
Mężczyźni	23	41	20	6
Nieletni	0	0	0	0
Liczba dzieci obecnych podczas interwencji	109	90	80	30

Źródło: Policja Nowa Sarzyna

W latach 2021-2024 w Gminie Nowa Sarzyna odnotowano zmiany w różnych kategoriach przestępczości. Liczba kradzieży z włamaniem zmniejszyła się z 15 w 2021 roku do 4 w 2024 roku. Przypadki fizycznego i psychicznego znęcania się nad rodziną utrzymywały się na stosunkowo stabilnym poziomie, spadając z 17 w 2021 roku do 13 w 2024 roku. Pobicie wykazywało zmienność, z 3 przypadkami w 2021 roku, wzrostem do 5 w 2022 i 2024 roku, oraz 3 przypadkami w 2023 roku. Liczba uszkodzeń mienia wzrosła z 7 w 2021 roku do 12 w 2024 roku, natomiast kradzieże mienia zmniejszyły się z 12 w 2021 roku do 8 w 2024 roku. W kategorii „Inne” odnotowano znaczny wzrost, z 104 przypadków w 2021 roku do 162 w 2024 roku.

Przestępczość na terenie Gminy Nowa Sarzyna	2021	2022	2023	2024
Kradzież z włamaniem	15	4	7	4
Fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	17	15	10	13
Pobicie	3	5	3	5
Uszkodzenie mienia	7	7	6	12
Kradzież pieniędzy wraz z dokumentami	-	1	-	0
Kradzież mienia	12	14	7	8
Inne	104	100	87	162

W latach 2021-2024 liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu znacząco spadła, z 1166 w 2021 roku do 250 w 2024 roku. Mandaty nałożone na sprawców wykroczeń również zmniejszyły się z 17 w 2021 roku do 12 w 2024 roku, jednakże największą liczbę osiągnęły w 2022 roku osiągając 25, a w 2023 roku delikatnie spadły do 21. Liczba osób podejrzanych o popełnienie przestępstw związanych z alkoholem i narkotykami wzrosła w 2024 roku do 25, podczas gdy w poprzednich latach wynosiła 1-7. W zakresie przestępstw pod wpływem alkoholu i narkotyków widać wzrost liczby przypadków prowadzenia pojazdów po alkoholu, z 5 w 2021 roku do 16 w 2024 roku. Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia zmniejszyła się z 101 w 2021 roku do 54 w 2024 roku.

Interwencje związane z alkoholem i narkotykami	2021	2022	2023	2024
Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu	1166	1019	864	250
Liczba nałożonych mandatów na „sprawców” wykroczeń popełnionych	17	25	21	12

przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi				
Liczba osób podejrzanych o popełnienie przestępstw w związku z alkoholem oraz narkotykami	4	7	1	25
Liczba pouczeń za wykroczenia związane z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	19	10	6	2
Przestępstwa pod wpływem alkoholu/narkotyków				
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	13	23	18	18
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po użyciu alkoholu	5	8	7	16
Zakłócanie porządku publicznego	18	33	18	11
Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	3	2	1	1
Liczba wypadków pod wpływem alkoholu	-	-	-	-
Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	-	-	-	-
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	101	98	63	54
Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	-	-	-	-

W Gminie Nowa Sarzyna najczęstszymi powodami udzielania pomocy społecznej na terenie gminy od lat są bardzo mocno zbliżone i są to: **bezrobocie, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba**. Niepokojący jest wzrost przyznawania pomocy z powodu przemocy domowej w 2024 r. Liczba rodzin i osób korzystających z tego wsparcia wzrosła od 5/19 w 2023 roku do 21/83 w 2024 roku.

Powody przyznawania pomocy społecznej – liczba rodzin/liczba osób	2021	2022	2023	2024
Niepelnosprawność	104/256	103/245	114/284	114/254
Bezrobocie	297/893	267/772	237/708	210/598
Osoby dotknięte klęską żywiołową	0	0	0	0
Ubóstwo	229/569	214/518	199/484	180/360
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	62/223	56/210	63/243	56/204
Długotrwała lub ciężka choroba	170/374	178/377	195/446	181/374

Alkoholizm	48/89	42/68	34/58	35/60
Inne:				
Narkomania	3/10	3/6	3/6	3/4
Bezdomność	9/9	10/10	10/10	8/8
Potrzeba ochrony macierzyństwa	96/486	64/379	100/519	84/443
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	12/24	8/9	8/8	9/9
Rodziny niepełne	43/122	36/111	43/144	36/110
Przemoc domowa	12/48	6/23	5/19	21/83
Sytuacja kryzysowa	1/7	3/7	7/24	7/26

Źródło: MGOPS Nowa Sarzyna

W 2021 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej objął pomocą 512 rodzin z terenu gminy, natomiast w 2024 roku było to 407 rodzin. Zauważająca jest tutaj tendencja malejąca.

Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2021-2024	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin – ogółem	512	499	459	407
Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień – alkoholizm	48	42	34	35
Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień – narkomania	3	3	3	3

Źródło: MGOPS Nowa Sarzyna

Przedstawione dane wskazują, że w okresie lat 2021-2024 obserwowano wahania liczby udzielanych świadczeń, jednakże największą różnicę względem lat 2021-2022 a 2023-2024 zaobserwować można przy wzroście w udzielaniu specjalistycznych porad.

Rodzaje pomocy udzielanej przez MGOPS – liczba rodzin/liczba osób	2021	2022	2023	2024
Świadczenia niepieniężne	354/745	348/722	344/719	316/615
Świadczenia pieniężne	461/1170	434/1097	471/1080	359/851
Świadczenia porady:				
Poradnictwo specjalistyczne	2/8	2/4	21/65	144/329

Źródło: MGOPS Nowa Sarzyna

Procedura „Niebieskie Karty” to instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy domowej. Uzyskane dane wskazują, że w okresie 2021 – 2024 wskazują, że liczba

zakładanych „Niebieskich Kart” malała. Najczęściej „Niebieskie Karty” wszczynane są przez Policję.

Procedura „Niebieskie Karty”	2021	2022	2023	2024
Ogółem, w tym przez:	46	42	36	32
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	8	5	0	4
Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	3
Placówki Służby Zdrowia	0	0	0	0
Placówki szkolno-wychowawcze	0	0	2	3
Policja	38	37	33	21
Innych instytucji i organizacji	-	-	1 (Poradnia Psycholog iczna)	1

Źródło: dane z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie

W latach 2021-2024 liczba rodzin korzystających z różnych form wsparcia wykazała pewne zmiany. Zmniejszyła się liczba zawartych kontraktów socjalnych, a liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny pozostała stabilna. Wzrost liczby przypadków poradnictwa specjalistycznego miał miejsce w 2023 roku, a praca socjalna utrzymywała się na podobnym poziomie. Interwencje kryzysowe były sporadyczne, a w 2023 i 2024 roku nie miały miejsca.

Korzystający z pomocy i wsparcia	2021	2022	2023	2024
	Liczba rodzin			
Kontrakt socjalny (liczba zawartych)	24	26	27	19
Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny	40	39	39	38
Poradnictwo specjalistyczne	2	2	21	8
Praca socjalna	169	136	143	144
Interwencja kryzysowa	1	1	0	0

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS

Poniższa tabela przedstawia typy rodzin objętych pomocą społeczną na przestrzeni lat 2021-2024:

Typy rodzin objętych pomocą społeczną	2021	2022	2023	2024
Rodziny, którym przyznano świadczenie	787	764	746	458
Rodziny, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy	503	499	733	447
Rodziny z dziećmi ogółem	234	223	205	163
O liczbie dzieci:				
1	7 3	63	51	37
2	7 1	70	63	51
3	6 0	59	54	45
4	21	20	27	20
5	6	7	6	8
6	1	2	2	1
7 i więcej	2	2	2	1
Rodziny niepełne ogółem	6 3	64	65	51
O liczbie dzieci:				
1	2 7	27	22	17
2	1 7	24	25	20
3	1 7	11	15	12
4 i więcej	2	2	3	2

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS

W latach 2021-2024 liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny pozostawała stosunkowo stabilna, w 2024 roku wyniosła 38 rodzin. Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem wzrosła z 4 w 2021 i 2022 roku do 14 w 2024. Liczba rodzin wskazanych przez pracowników socjalnych do współpracy z asystentem malała z 36 w 2021 roku do 24 w 2024. Asystenci zakończyli pracę z 7 rodzinami osiągając cele w 2021 roku, a w 2024 roku było to 9 rodzin. W 2023 roku wystąpił przypadek zaprzestania pracy z rodziną z powodu braku efektów, a w innych latach były przypadki przeprowadzek rodzin.

Rodziny korzystające z usług asystenta rodziny	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta	40	39	39	38
Liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do pracy z asystentem rodziny	4	4	12	14
Liczba rodzin wskazanych przez pracownika socjalnego do pracy z asystentem rodziny	36	35	27	24
Liczba rodzin z którymi asystent zakończył pracę:				
osiągnięcie celów	7	4	15	9
Zaprzestanie pracy przez rodzinę brak efektów	-	0	-	3
inne np. przeprowadzka	3		0	-

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS

W latach 2023-2024 liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej była zróżnicowana. W pieczy instytucjonalnej, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, liczba dzieci pozostała na poziomie 4 w obu latach. Natomiast w rodzinnej pieczy zastępczej liczba dzieci wzrosła z 12 w 2023 roku do 15 w 2024 roku.

Liczba dzieci w pieczy instytucjonalnej pozostała stabilna, podczas gdy w rodzinnej pieczy zastępczej odnotowano wzrost.

Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2023-2024	2023* r.	2024* r.
1. Instytucjonalna: placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	4
2. Rodzinna: rodziny zastępcze	12	15

* wykaz na dzień 31 grudnia 2024

Z kolei prawo do świadczeń pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oznacza objęcie pomocą społeczną kobiet w ciąży i rodzin wychowujących dzieci. Rodzina wielodzietna to rodzina, w której skład wchodzi troje i więcej dzieci.

Dane MGOPS w Nowej Sarzynie wskazują, że w latach 2021-2023 liczba rodzin korzystających w gminie z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa ma tendencję sinusoidalną (2021 rok – 96 rodzin; 2022 rok – 64 rodzin; 2023 rok – 100 rodzin).

Źródło: MGOPS Nowa Sarzyna

Rozdział IV

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
✓ działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, ✓ funkcjonowanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ✓ działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	✓ zjawisko przemocy, które jest silnie zakorzenione w obyczajowości, utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy, ✓ spożywanie alkoholu przyczyniające się do zaburzeń w funkcjonowaniu rodziny.

✓ znajomość środowiska społecznego poprzez diagnozowanie środowiska lokalnego oraz monitorowanie rodzin, osób potrzebujących pomocy, ✓ wykorzystanie narzędzia jakim jest procedura „Niebieskie Karty”, ✓ spadek liczby przestępstw: W latach 2021-2024 obserwuje się spadek liczby spraw dotyczących przemocy domowej, szczególnie interwencji, co może świadczyć o skuteczności działań prewencyjnych oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. ✓ zwiększenie liczby dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej: Wzrost liczby dzieci w pieczy zastępczej rodzinnej w 2024 roku może świadczyć o poprawie dostępności i jakości alternatywnych form opieki. ✓ redukcja liczby osób pod wpływem alkoholu stosujących przemoc: Spadek liczby osób stosujących przemoc pod wpływem alkoholu może sugerować skuteczność działań interwencyjnych i profilaktycznych.	✓ malejąca liczba zakładanych „Niebieskich Kart” może wskazywać na zjawisko negatywnego nastawienia osób doznających przemocy domowej do zmiany swojej sytuacji życiowej. ✓ zmniejszenie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej: Wzrost liczby rodzin objętych pomocą w latach wcześniejszych, a potem spadek w 2024 roku, może wskazywać na problemy w dostępie do usług lub zróżnicowaną potrzebę pomocy. ✓ duży wzrost przypadków przestępstw kategorii „inne” w 2024 roku może sugerować problemy z identyfikowaniem nowych zagrożeń lub wzrost zjawisk kryminogennych.
Szanse	Zagrożenia
✓ zwiększenie wiedzy rodziców, opiekunów na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej, ✓ aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych, ✓ ograniczenie występowania zjawiska przemocy domowej w środowisku lokalnym,	✓ rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę), ✓ bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin, ✓ negatywne wzorce zachowań społecznych, ✓ zaniedbania emocjonalne dziecka,

✓ możliwość realizowania programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, ✓ możliwość podnoszenia umiejętności służb działających w obszarze wspierania rodziny. ✓ dalsza poprawa jakości pieczy zastępczej: Zwiększenie liczby dzieci w pieczy zastępczej rodzinnej stwarza możliwość rozwoju nowych form wsparcia i poprawy jakości życia dzieci. ✓ zwiększenie dostępności usług specjalistycznych: Wzrost liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego stwarza szansę na poprawę jakości wsparcia w trudnych sytuacjach rodzinnych. ✓ dalsze zmniejszenie liczby interwencji alkoholowych: Kontynuowanie działań prewencyjnych i interwencyjnych może prowadzić do dalszego spadku liczby interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu.	✓ wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży, ✓ możliwość wypalenia zawodowego wśród służb działających w obszarze wspierania rodziny, ✓ uzależnienia m.in. od alkoholu wpływające na występowanie przemocy domowej, ✓ słabnięcie więzi rodzinnej, umiejętności komunikacyjnych, rozwiązywania konfliktów poprzez spędzanie czasu w sieci, przed ekranem urządzeń elektronicznych, ✓ postępujące zjawisko przemocy szkolnej i agresji, a także autoagresji wśród dzieci i młodzieży, ✓ przyzwolenie dorosłych na spożywanie alkoholu przez dzieci. ✓ wzrost liczby osób podejrzanych o przestępstwa związane z alkoholem i narkotykami oraz przypadków prowadzenia pojazdów po alkoholu stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego. ✓ zmniejszająca się liczba spraw o fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną może sugerować niewystarczającą reakcję służb na takie przypadki. ✓ duże wahania w liczbie rodzin korzystających z pomocy mogą wskazywać na problemy z dostępem do
---	---

Rozdział V

Adresaci Programu

Adresatami niniejszego Programu są:

- ✓ rodziny wychowujące dzieci, w tym, w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- ✓ rodziny o trudnej sytuacji materialno-bytowej,
- ✓ rodziny zagrożone ubóstwem,
- ✓ rodziny dotknięte przemocą,
- ✓ rodziny, którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Rozdział VI

Realizatorzy Programu

Program realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy udziale:

- ✓ Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie,
- ✓ Komisariat Policji w Nowej Sarzynie,
- ✓ Szkół z terenu gminy Nowej Sarzynie,
- ✓ PCPR,
- ✓ Gminnej Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ✓ Służby zdrowia,
- ✓ Organizacji pozarządowych.

Rozdział VII

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowa Sarzyna na lata 2025 - 2027

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowa Sarzyna na lata 2025-2027 wyznacza zadania do realizacji, które przyczynią się do zmniejszenia skali problemów społecznych w Mieście i w Gminie Nowa Sarzyna w obszarze wspierania rodziny.

Celem głównym wyznaczonym w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 w Gminie Nowa Sarzyna jest **przygotowanie sprzyjających warunków rozwoju dla dzieci i rodzin, a także doskonalenie systemu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.**

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych. Będzie to możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin		
Kierunki działań:	Wskaźniki:	Termin:
✓ objęcie pomocą materialną osób/rodzin do tego uprawnionych, ✓ organizowanie pomocy rzeczowej dla rodzin potrzebujących; ✓ zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych rodzin, ✓ zabezpieczenie podstawowych potrzeb żywieniowych rodzin, ✓ współpraca z instytucjami w celu organizacji dożywiania, ✓ zapewnianie rodzinom możliwości skorzystania z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (FEAD),	✓ liczba rodzin i dzieci objętych pomocą, ✓ forma udzielanej pomocy, ✓ liczba pracowników socjalnych świadczących pracę socjalną, ✓ liczba rodzin objętych pracą socjalną, ✓ liczba dzieci i dorosłych korzystających z ciepłych posiłków, ✓ liczba wydanych zasiłków celowych na zakup żywności,	2025-2027

✓ finansowanie wyjazdów kolonijnych dzieciom z rodzin będących w trudnej sytuacji finansowej, życiowej, ✓ zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, ✓ współpraca z PCPR w celu zabezpieczenie potrzeb dzieci przebywających w pieczy zastępczej, ✓ zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych na częściowe pokrycie kosztów związanych z pobytem dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zapewniając stabilne warunki życia i wsparcie dla dzieci w trudnych sytuacjach rodzinnych, a także umożliwiając im dostęp do odpowiedniej opieki i edukacji w środowisku, które sprzyja ich rozwojowi.	✓ liczba osób/rodzin korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (FEAD), ✓ liczba uczestników wypoczynku, ✓ liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, których pobyt współfinansowany jest przez Gminę, ✓ liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego, ✓ liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej przyznawanej na podstawie ustawy o pomocy społecznej i świadczeniach rodzinnych, ✓ liczba dzieci korzystających ze stypendium, ✓ liczba osób korzystających z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych.	
2. Pomoc i wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych		
Kierunki działań:	Wskaźniki:	Termin:
✓ kontynuowanie zatrudnienia asystentów rodziny, ✓ zapewnienie wsparcia asystentów rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz kobietom i rodzinom	✓ liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin, ✓ liczba rodzin, którym przydzielono asystenta ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze,	2025-2027

wychowującym ciężko chore dziecko, ✓ monitorowanie sytuacji rodzin po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny, ✓ zapewnienie środków finansowych na opłacenie działań podejmowanych przez rodziny wspierające, ✓ znalezienie rodzin wspierających, w najbliższym otoczeniu dziecka, które wspierają rodziców we właściwej realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych, ✓ rozwój i rozszerzenie dostępu do profesjonalnego poradnictwa psychologicznego oraz prawnego, skierowanego do rodzin, zwłaszcza tych, które borykają się z trudnościami wychowawczymi lub przemocą domową, a także inicjowanie tworzenia grup wsparcia dla rodziców, które umożliwią wymianę doświadczeń, budowanie więzi oraz uzyskanie wsparcia emocjonalnego w codziennym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ✓ udzielanie wsparcia rodzinom, w których są osoby niepełnosprawne, a w szczególności niepełnosprawne dzieci,	✓ liczba dzieci wychowujących się w rodzinach objętych usługą asystentury, ✓ liczba rodzin, w których realizowano monitoring po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny, ✓ liczba rodzin wspierających, ✓ liczba utworzonych grup samopomocowych, grup wsparcia dla rodzin borykających się z różnorodnymi problemami, ✓ liczba osób biorąca udział w grupach samopomocowych, grupach wsparcia, ✓ liczba rodzin korzystających ze skoordynowanych działań w zakresie kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin, ✓ liczba udzielonych porad, ✓ liczba osób korzystająca z porad, ✓ liczba spotkań ZI, ✓ liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych, ✓ liczba założonych „Niebieskich Kart”, ✓ liczba osób doznających przemocy domowej, ✓ liczba osób stosujących przemoc domową.	
---	---	--

✓ wspieranie rodzicielstwa – realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny” oraz Programu „Rodzina 800+”, ✓ wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, ✓ prowadzenie pracy socjalnej z rodziną, ✓ zapewnienie mieszkańcom Gminy możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy specjalistów, ✓ zapewnienie pomocy rodzinom/osobom doznającym przemocy domowej.		
3. Zapewnienie pomocy rodzinom zmagającym się z problemem z uzależnieniami		
Kierunki działań:	Wskaźniki:	Termin:
✓ kierowanie wniosków do GKRPA o podjęcie działań wobec osób zmagających się z problemem alkoholowym, ✓ kierowanie wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe, ✓ podejmowanie działań korekcyjnych wobec osób zmagających się z problemem alkoholowym, ✓ współpracowanie instytucji działających na rzecz rodzin,	✓ liczba wezwań na Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ✓ liczba wystosowanych wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe.	2025-2027

w których występuje problem alkoholowy.		
4. Organizowanie działań informacyjno-edukacyjnych wpływających na umacnianie roli rodziny		
Kierunki działań:	Wskaźniki:	Termin:
✓ realizowanie warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, ✓ w szkołach na tematy związane z przemocą, uzależnieniem (np. od alkoholu, substancji psychoaktywnych, a także uzależnień behawioralnych), ✓ realizowanie szkoleń, wywiadówek dla rodziców na tematy związane m.in. z przemocą, uzależnieniem, ✓ podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez np. organizację akcji lokalnych lub przyłączenie się do ogólnokrajowych kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej, ✓ rozpowszechnianie informacji o placówkach pomocowych oraz programach profilaktycznych realizowanych w zakresie wspierania rodziny.	✓ liczba przeprowadzonych działań, ✓ liczba przeprowadzonych warsztatów, programów profilaktycznych, ✓ liczba przeprowadzonych kampanii, ✓ liczba dzieci i młodzieży biorąca udział w warsztatach, programach profilaktycznych, ✓ liczba zorganizowanych szkoleń dla rodziców, ✓ liczba rodziców biorąca udział w szkoleniach, ✓ liczba rozpowszechnionych materiałów edukacyjno-informacyjnych.	2025-2027
5. Podnoszenie kompetencji pracowników służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się problematyką wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej		

Kierunki działań:	Wskaźniki:	Termin:
✓ systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin w celu doskonalenia i podnoszenia ich umiejętności oraz skutecznego radzenia sobie ze stresem, ✓ zapewnienie warunków do rozwoju kwalifikacji w szczególności asystentów rodziny, z naciskiem na ich umiejętności w zakresie pracy z rodzinami wieloproblemowymi, ✓ wzmacnianie kompetencji zawodowych pracowników zajmujących się wsparciem rodzin, poprzez organizowanie różnorodnych form kształcenia, takich jak specjalistyczne szkolenia, warsztaty, kursy oraz programy doskonalenia zawodowego, które pozwolą na podniesienie ich umiejętności w zakresie pracy z rodzinami w kryzysie oraz skutecznego rozwiązywania trudnych problemów wychowawczych i socjalnych.	✓ liczba i rodzaj przeprowadzonych szkoleń, ✓ liczba osób uczestnicząca w szkoleniach,	2025-2027

Rozdział VIII

Realizacja, monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nowa Sarzyna na lata 2025 – 2027

Realizowane działania będą prowadzone we współpracy ze wszystkimi podmiotami realizującymi działania na rzecz rodzin z terenu Gminy Nowa Sarzyna zgodnie z bieżącymi potrzebami.

Źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji Programu będą: budżet samorządowy (gminny, miejski, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Monitoring Programu umożliwi analizę realizacji podejmowanych działań, a także pozwoli na ocenę ich skuteczności i efektywności. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie w terminie do 31 marca każdego roku sporządzi sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawi potrzeby związane z realizacją tych zadań.